Emina Muminović

01.07.2022. 14:40
Pogledano: 1,005 puta

KLUB MALIH ČITALACA

Klub malih čitalaca je aktivnost nastala kao reakcija na čitalačke navike najmlađih.

MOJA PEDAGOŠKA UVJERENJA

Edukacije i učešće na raznim seminarama, konferencijama i projektima u velikoj mjeri nam je pomoglo da promijenimo određena pedagoška uvjerenja i da naš rad inoviramo i unapređujemo. Pri izboru vannastavne aktivnosti na početku školske godine vodile smo se različitim faktorima. Nekada prema afinitetu, nekada prema potrebama škole, željama učenika i sl. Svjesne činjenice da u današnjem vremenu djeca ne čitaju dovoljno i da će radije posegnuti za mobitelima, tabletima i video igricama, odlučile smo da izađemo iz okvira u kojima su sekcije robovale tradiciji i naučenim obrascima, te oformimo sekciju "Klub malih čitalaca" kroz koju ćemo, kombinujući različite metode i tehnike čitanja, oblike, načine rada i aktivnosti usmjeriti djecu na ono najvažnije , a to je čitanje. Naš Klub čitalaca namijenjen je najmlađim učenicima u osnovnoj školi. Nastojimo da razvijamo ljubav prema knjizi i čitanju od najranije školske dobi jer djeca koja čitaju brže i lakše uče, razvijaju se i rastu. U našem klubu rastemo, učimo i zabavljamo se čitajući.

KRATAK OPIS PRAKSE

Vannastavne aktivnosti su različite aktivnosti koje omogućavaju

djeci da svoje slobodno vrijeme provode organizovano, baveći se stvarima koje ih zanimaju, relaksiraju, zabavljaju, omogućavaju da steknu neka nova znanja, razviju vještine ili se jednostavno druže sa svojim vršnjacima. One potiču razvoj samopouzdanja i samopoštovanja, daju djeci osjećaj kompetentnosti i postignuća. Međutim, vrlo često vannastavne aktivnosti postaju formalne, monotone i ne zadovoljavaju potrebe učenika.

Radimo u područnoj školi koja broji 250 učenika. Odlučile smo se da naša vannastavna aktivnost bude „ Klub malih čitalaca". Nastojale smo da ponudimo učenicima nešto novo i drugačije - vannastavnu aktivnost u kojoj ćemo zajedno maštati, družiti se, ići u posjete ili virtualno putovati, čitati, učiti i podučavati mlađe učenike, propitivati, stvarati i objavljivati svoje priče. Osmislile smo različite aktivnosti gdje možemo čitati na malo drugačiji način, analizirati pročitane priče i knjige primjenom različitih tehnika i strategija, ponuditi priče koje su zanimljive, poučne i koje tjeraju na razmišljanje i potiču kritičko mišljenje. U našim učionicama smo napravile "kutak za čitanje" sa malom bibliotekom i pratećim materijalom kako bi stvorile poticajno okruženje za čitanje i druženje s knjigom.

Iako je našu viziju otežavala činjenica da je teško motivisati učenike da se uključe u rad sekcije i da aktivno učestvuju u različitim aktivnostima koje ne podrazumijevaju učešće na školskim priredbama, sportskim turnirima, izložbama, uspjele smo formirati naš klub koji uspješno promoviše čitanje, razvija ljubav prema čitanju, druži se, kreira i razmjenjuje nove ideje. U tome nam je pomoglo i iskustvo stečeno kroz edukacije i projekte vezane za čitanje i razumijevanje pročitanog.

POLAZIŠTA

Vannastavna aktivnost "Klub malih čitalaca" postoji dugi niz godina u našoj školi. Međutim zadnjih nekoliko godina sekcija je dobila novu dimenziju gdje smo izašli iz okvira "običnog" čitanja i čitanja samo obaveznih lektira i djela predviđenih NPiP. Ponudile smo našim učenicima nešto drugačije, zabavnije ali nismo odustale od najvažnijeg cilja, a to je razvijanje ljubavi prema čitanju i knjigama. Činjenica je da je sve manje čitalačke kulture u uzrastu učenika osnovne škole. Online nastava je također udaljila učenike od knjiga. S druge strane svjesne činjenice da su brojne dobrobiti čitanja od najranije dobi za dijete i da čitanje utiče na cjelokupan djetetov razvoj, potiče razvoj komunikacije, govora, mašte, pažnje, kritičkog mišljenja, obogaćuje djetetov rječnik, stvara međugeneracijske veze između djece i odraslih, a dijete bolje prepoznaje i razumije svoje i tuđe osjećaje svakodnevno smo osmišljavale različite aktivnosti kako bi djecu „privukle" čitanju i druženju s knjigama. Čitajući knjige i slikovnice u saradnji s drugom djecom i odraslima, djeca stvaraju nova znanja, jačaju prijateljstva, iznose svoja mišljenja i iskustva.Čitanje na otvorenom, online čitanje, druženje sa učenicima drugih osnovnih škola, posjete i učešće na radionicama i sajmovima knjiga su naše aktivnosti sa članovima kluba kojima želimo da naši učenici čitaju i unapređuju svoje sposobnosti i kompetencije.

CILJ I ŽELJENI ISHODI

Ovom praksom prvenstveno smo željele pridobiti učenike od najranijeg uzrasta da zavole čitanje. To nam je bio i osnovni cilj jer čitati znači imati ključ koji otvara sva vrata, a voljeti čitati znači otvarati uvijek nova vrata prema znanju, samopouzdanju, otkrivanju novih svjetova, novih načina razmišljanja i promišljanja.

Također jedan od ciljeva je afirmirati i potaći na čitanje i druge učenike koji nisu članovi kluba.

OČEKIVANI ISHODI

Učenici će sa radošću dolaziti na sastanke Kluba čitalaca i afirmirati drugare da im se pridruže.

Učenici će čitati sa razumijevanjem i poboljšati tehniku čitanja.

Učenici će postizati bolje rezultate u školi.

Učenici će imati bogatiji rječnik, veće samopouzdanje i postizati bolje rezultate u pisanju pisanih vježbi.

Učenici će zajedničkim čitanjem i druženjem sa knjigama razvijati nova prijateljstva i saradnički odnos sa vršnjacima iz svoje, a li i iz drugih škola.

DETALJAN OPIS REALIZACIJE

POSTANI ČLAN KLUBA ČITALACA IZRADI BOOKMARKER ZA SEBE I SVOJE DRUGARE
Na početku školske godine kao voditelji vannastavne aktivnosti posjetimo sve niže razrede u našoj školi i predstavimo aktivnosti i rad sekcije. Učenici po slobodnoj volji i želji dolaze na prvi sastanak kluba na kojem predstavimo aktivnosti, a izradom članske kartice učenici zvanično postaju članovi Kluba malih čitalaca. Osim članske kartice učenici na poklon dobiju i po jedan bookmarker, a zatim i sami prave nove, ukrašavaju ih i i razgovaraju o tome šta se sve na njima može naći kako bi ih podsjetilo na važna pitanja tokom čitanja. Na sljedeće sastanke članovi kluba donose knjige koje čitaju.

DETALJAN OPIS REALIZACIJE

POSTANI ČLAN KLUBA ČITALACA IZRADI BOOKMARKER ZA SEBE I SVOJE DRUGARE
Na početku školske godine kao voditelji vannastavne aktivnosti posjetimo sve niže razrede u našoj školi i predstavimo aktivnosti i rad sekcije. Učenici po slobodnoj volji i želji dolaze na prvi sastanak kluba na kojem predstavimo aktivnosti, a izradom članske kartice učenici zvanično postaju članovi Kluba malih čitalaca. Osim članske kartice učenici na poklon dobiju i po jedan bookmarker, a zatim i sami prave nove, ukrašavaju ih i i razgovaraju o tome šta se sve na njima može naći kako bi ih podsjetilo na važna pitanja tokom čitanja. Na sljedeće sastanke članovi kluba donose knjige koje čitaju i bookmarkere. Učenici također izrađuju bookmarkere i poklanjaju ih svojim drugaraima upoznavajući ih sa njihovom svrhom i namjenom.

ČITAMO DRUGIMA - „POSUDIMO“ SVOJE OČI I LJUBAV PREMA KNJIGAMA je aktivnost u kojoj stariji učenici čitaju mlađim učenicima. Na sastancima Kluba izaberemo slikovnice i priče i organizujemo druženje. Posljednjih godinu dana učenike na sastanku snimamo dok čitaju i te video snimke puštamo mlađim učenicima - prvačićima koji još nisu naučili slova i čitanje. Ovakva aktivnost nam pruža direktnu poveznicu sa nastavnim procesom. Članovi kluba čitalaca su za svoje drugare prvačiće čitali slikovnice “Busunsul i Paskvalina”, “Hajdemo na posao”. Prvačići su slušali njihovo čitanje, razgovarali sa učiteljicom o sadržaju slikovnica, analizirali i ilustrovali doživljaj navedenih priča.

„KNJIGA MJESECA“ je radionica koja se realizuje na početku svakog mjeseca. Učenicima se ponude knjige koje nisu dio redovne školske lektire, koje bude znatiželju, obrađuju neke zanimljive teme, razvijaju kritičko mišljenje kod učenika. Nakon što učenici pročitaju knjigu organizujemo niz radionica primjenjujući metode, tehnike i strategije za razumijevanje pročitanog. Članovi kluba na

početku razgledaju naslovnu stranu, pročitaju naslov knjige, kao i autore teksta i ilustratore. Ukoliko se neko od članova kluba i ranije susreo sa istim autorom ili ilustratorom, govori o sadržaju knjige koju je čitao: Šta je zajedničko? Po čemu se razlikuju? Postavljamo pitanja kao što su: ”Šta je sadržaj ove knjige? ”, “O čemu se radi u knjizi?”, “Šta se događa u knjizi?”, “ Ko je glavni lik?” Zašto mislite da je to tako? Razgledamo ilustracije i predviđamo sadržaj prema ilustracijama, jer djeca vole predviđati sadržaj prema ilustracijama, povezuju tekst sa slikama i sami sebi postavljaju pitanja. Na kraju mjeseca ponovo razgovoramo o pročitanoj knjizi prisjećajući se našeg predviđanja na početku mjeseca. Knjigu mjeseca učenici članovi kluba također predstavljaju u svom razredu, na radionicama koje organizujemo u saradnji sa bibliotekama. Knjigu mjeseca su predstavljali na radionici Tete pričalice prilikom posjete posjete sajmu knjige.

„OMILJENA KNJIGA“ je jedna od radionica na kojoj članovi kluba predstavljaju svoju omiljenu knjigu. Prilikom predstavljanja imaju zadatak da kažu nešto o autoru i samoj knjizi, te pojasne kako je knjiga djelovala na njih i na njihove stavove, razmišljanja, uvjerenja kao i zašto bi je neko trebao pročitati? Potičemo učenike da to urade na “svoj” način. Vrlo često to i bude tako. Tako su članovi kluba prezentirali postere koji oslikavaju upečatljive dijelove knjige, glavne likove i njihove osobine s ciljem buđenja interesa za čitanjem knjige, smišljali igrokaze, reklame i sl.. Nakon prezentacije slijedio je razgovor o tome koliko su jedni druge uvjerili da trebaju pročitaju njihovu omiljenu knjigu. Ovu radionicu realizovali smo i online sa učenicima IV razreda “Sedme osnovne škole”Blažuj, Ilidža. Kroz navedenu radionicu dijelimo priče, razmjenjujemo ideje, družimo se i zabavljamo i postižemo vezu sa širom zajednicom. Aktivnosti članova Kluba često su objavljivani na školskoj stranici, dječijim časopisima.(Prilog 4)

„ČITANJE NA OTVORENOM“ - druženje sa članovima bibliotekarske sekcije na školskom igralištu. U prilogu se može vidjeti kako su učenici, korištenjem različitih strategija i metoda kroz integracijski pristup, obradili književno djelo “Pinokio”. Zatim je organizovano zajedničko druženje na školskom igralištu sa starijim učenicima - članovima bibliotekarske sekcije koji su bili obučeni u likove iz romana. Glumci su za članove Kluba pripremili različite zadatke na karticama gdje se zajedničkim propitivanjem dolazilo do odgovora.

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI

Evaluacijom rada na kraju školske godine dobijamo povratnu informaciju o tome kako su se učenici osjećali dok su radili, šta im je bilo korisno i zanimljivo, prisjetimo zajedničkih trenutaka, smijeha, otkrivanja, druženja i učenja.

Formalna evaluacija – upitnik za učenike nam dodatno potvrđuje da su ostvareni ishodi koji su postavljeni na početku koji se ogledaju u sljedećem:

Čitajući i družeći se na sastancima Kluba članovi otkrivaju mnogo o sebi, vršnjacima, mjestu i događajima koje ne mogu doživjeti kroz lično iskustvo kao i svijetu koji ih okružuje.
Čitanjem vježbaju mozak i tako postaju pametniji, jer je čitanje mnogo složeniji zadatak za ljudski

mozak nego gledanje televizijskog programa ili igranje igrica na računaru.
Čitanjem djeca obogaćuju rječnik i poboljšavaju sposobnost pisanja što rezultira uspješnijim pisanim vježbama učenika ovog uzrasta.
Čitanje se ističe među svim stečenim školskim znanjima koja su ključna za uspjeh u školi i izvan škole što se može vidjeti na uspjehu učenika, slobodnijem govoru, sposobnosti prezentacije određenih sadržaja, javnih nastupa.
Čitanje pomaže djeci da razviju empatiju. Čitajući drugarima članovi kluba pomažu i potiču razvijanje ljubavi prema knjizi i čitanju od najranijeg školskog uzrasta. Članovi kluba međusobno motivišu i ohrabruju one koji slabije čitaju. Tako jačamo drugarstvo, međusobne odnose, saradničko učenje i empatiju.

Dodatni komentari i sugestije drugim nastavnicima koji bi željeli implementirati vašu ideju

Svim kolegicama i kolegama preporučile bi da u svojim školama osnuju po jedan Klub čitalaca od najranijeg uzrasta. Detaljan godišnji plan rada našeg Kluba sa primjerima metoda, strategija, radnih listića za rad sa djecom koji potiču razvijanje čitanja sa razumijevanjem postavićemo u prilog broj 6 kako bi nastavnici koji žele mogli odmah krenuti u primjenu istog s ciljem razvijanja ljubavi i navike prema čitanju, jer bez čitanja nema ni mišljenja, učenja i pisanja.

Tags

NIN

Collections

NIN nagrada NIN 2022